

Literární sešity

ZŠ B. Dvorského

2021-22

4

Báseň o šachu

Josef Lapčík, 7. B

Hraji šachy dnem i nocí,
postavičky jsou v mé moci.

Kdo vyhraje, nikdo neví,
čekám, až se cesta k matu zjeví.

Když vyhraju, hraju znova.
Snad nebude ponížena čest králova.
Těžká je cesta do špičky
a toto je konec básničky.

Jeden mladý pán

Tereza Lankočí, 8. B

Jeden mladý pán
do učení se dal.
Když jednou učebnici češtiny uviděl,
hned se ji učiti chtěl.
A tak se mladý pán do učení dal.

Čeština

Eliška Nohelová, 8. B

Čeština je těžká, pravda,
motá se mi z toho hlava.
Snad zvládnou správně napsat větu.
Tak ne... zase něco spletu.
Mé známky z ní nejsou žádná sláva.

Nezanikla

Miloslav Holec, 8. B

Přenádherná věc.
Co to asi může být?
Čeština přeci!
Kdysi málem zanikla –
a je tady pořád.

Mateřský jazyk

Daniel Takáč, 8. B

Co nejvíc spájí?

Přeci jazyk rodný náš.

Víc než vše ostatní.

Český jazyk,

mateřský jazyk náš.

Krásný na poslech!

Popsat jej?

Krása a rozmanitost.

Jak se starat o pole a přírodu, aby nám dlouho vydržely

Natálie Gajdušková, 7. B

Věděli jste, že více než tři miliony lidí v České republice vlastní půdu? Znamená to tedy, že téměř každý třetí občan naší republiky vlastní nějaký ten kousek půdy. Ano, také mě to překvapilo.

Má rodina vlastní zahradu, na kterou se každé léto rádi vracíme. U vrátek máme pole, na kterém leccos pěstujeme, jenže ne vždy to vyjde podle našich představ. Z vlastní zkušenosti víme, že vypěstovat například takový kedluben je mnohdy veliký oříšek. Snad každý z nás zná tu malou potvůrku zvanou slimák. To byste se divili, kolik škody nadělá. Do jídelníčku slimáka patří kupříkladu okurky, již zmiňovaný kedluben, jahody a mnoho dalšího. Slimáci dokážou úrodu z části zlikvidovat, takže pochopitelně žádný zahradník, farmář není zrovna dvakrát nadšený, spatří-li ho na svém pozemku. Avšak jak se proti těmto potvůrkám bránit? V dnešní době existuje mnoho vychytávek, věcíček či pastiček na slimáky, avšak ne všechny jsou účinné a bezpečné vůči přírodě.

Avšak nejen slimáci se řadí mezi škůdce na půdách a polích. Dejme tomu, že kosi, hraboši a dokonce i sousedé. Ano, i ti si sem tam něco uzobnou. To už i ti kosi pochutnávají si na našich borůvkách jsou mnohdy lepší než sousedé unášející náš celer (taktéž vlastní zkušenost). Naopak třeba takové žížaly našemu poli prospívají.

Přírodu je důležité chránit. Co si budem povídat, každý ji potřebuje k životu. A přesto se zde najdou lidé, kteří ji úmyslně ničí. Přitom není bůhví jaká věda přírodu chránit například tím, že budeme třídit odpad, nebo že začneme spotřebovávat méně plastů. Každý může přírodě nějakým způsobem pomáhat. Příroda nám dává tolik věcí potřebných k životu,

a my lidé ji ničíme. Není to od nás trochu sobecké? Smaozřejmě netvrdím, že všichni. Najdou se i lidé, kteří si uvědomují, co může způsobit kousek plastu.

A jsme u konce. Strašné, jak ten čas letí. Tahle slohová práce neměla nikoho urazit, slouží pouze ke zlepšení dne či pobavení. Tímto bych ráda poděkovala všem, kteří to dočetli až sem, a také děkuji mé paní učitelce na češtinu, která mi řekla toto téma. A také děkuji své rodině za inspiraci a podporu.

Dětství mé babičky

Jana Golová, 7. C

Moje babička Vítězslava se narodila v roce 1957 v Dobraticích pod Prašivou do rodiny rolníka. Měla devět sourozenců, ale bydlela jen s pěti, protože čtyři umřeli už v dětství. Babička byla nejmladší. Sestra Emilie byla starší o 16 let, Olga o 15 let, Vlasta o 10, Anička o 9 a bratr Silvestr byl starší o 8 let. Dalo by se říct, že ji vychovávali i starší sourozenci.

Její rodinu poznamenaly události z počátku 50. let, kdy na vesnicích probíhala kolektivizace. Lidem byla násilím odebrána jejich půda, na které pracovaly generace předků, Sebrána jim byla také domácí zvířata a veškeré zemědělské stroje a zařízení. Lidé se bránili, a kdo nepřistoupil na komunistické nařízení, ten byl tvrdě potrestán. Můj pradědeček, babičky otec, měl pevné zásady, které neměnil, a to se komunistům nelíbilo. Proto jej odsoudili a zavřeli do vězení. Z vězení se vrátil s podlomeným zdravím, až když prababička podepsala vstup do JZD. V té době ale ještě moje babička nebyla na světě, narodila se asi za 3 roky poté. Komunismus ovlivnil celou rodinu. Sestry babičky nemohly jít studovat na žádnou školu a její bratr musel jít pracovat na šachtu jako havíř. Komunisté to nedovolili. Jediná nejmladší, moje babička, konečně mohla na střední školu.

Přesto však babička vzpomíná na své dětství ráda. Bydleli v malém domku se zahradou, měli malé hospodářství. Chovali slepice, husy a jednu krávu. Na malém poličku vedle domku pěstovali brambory, pšenici pro slepice, na louce sušili seno, aby bylo na zimu pro krávu. Tak to tehdy bylo všude na venkově. Babička byla husopaska, vyháněla několikrát za den husy na pastvu a hlídala je, aby nenadělaly škodu. V domku tehdy ještě nebylo ústřední topení ani vodovod, a tak bylo její každodenní povinností večer nosit ke kamnům uhlí a dříví a vodu od studny. Všechny děti musely doma pomáhat, vždy podle svého věku měly

těžší práci. Každému byla přidělena práce a tu bez připomínání musel plnit. Jinak by následoval trest. O nějakém diskutování nebyla řeč. Mnoho surovin si vyráběli sami. Tehdy se jedla obyčejná jídla a maso se jedlo jen v neděli nebo ve svátky.

Rodná obec Dobratice je rozsáhlá a škola, kterou babička navštěvovala, se datuje na říjen 1871, kdy byla slavnostně otevřena. Byla postavena za finanční sbírku občanů a s přispěním císaře Františka Josefa I. Do první třídy nastoupila babička v roce 1963. K vybavení třídy patřily masivní dřevěné dvojlavice s kalamáři na inkoust k plnění psacích per. Dále kovové umyvadlo a džbán s vodou, kterou doplňovala paní školnice. Vodovod byl zaveden o tři roky později. Ve třídách byla také velká litinová kamna na pevná paliva, která za chladných dnů zajišťovala teplo. Ústřední topení bylo zavedeno rovněž o tři roky později. Škola měla dvě patra, pět tříd a v největší třídě bylo krásné piano. Hře na housle odpoledne vyučoval kapelník místní dechové kapely. Také jsme měli jednou týdně odpoledne náboženství. Škola byla velice dobře udržována díky panu řediteli.

Babička vypráví, jak bývalo každou zimu hodně sněhu! Děti docházely do školy z širokého okolí. Babička to měla skoro půl hodinu cesty, museli se prodírat sněhem po kolena zafoukanými chodničky. Do školy někdy přišli promáčení a paní učitelka, nebo ředitel jim sušili kalhoty a boty u kamen. Při velkých závějích se stávalo, že pán z vedlejší vesnice, co měl koně, je zapřáhl do saní a svázel děti do školy. Koně měli rolničky, ty cinkaly a bylo to krásné jako v pohádce... Důležité období pro děti byl nácvik na tradiční dětské radovánky. Nacvičovali se různé tanečky, česká beseda a podobně. Společně s rodiči jezdívali i na školní výlet. Tím se uzavíral školní rok.

Do šesté třídy babička nastoupila do takzvané „měšťanky“ v Dobré. Byla to velká škola, do které dojížděly děti z mnoha vesnic z okolí. Bývalo v ní asi dvacet osm tříd. Škola se skládala ze zděné budovy a dřevěné budovy. Dřevěná budova byla, přesně taková jako z filmu „Obecná škola“. Dlouhá, nízká, dřevěná. Do Dobré do školy babička dojížděla vlakem jednu zastávku. Babička ještě zažila jízdu vlakem s velkou parní lokomotivou s kouřem z komína a s červenou hvězdou vpředu. Poslední opozdilci dobíhali na vlak a pan strojvedoucí vždy počkal. Doba školní docházky mojí babičky byla po všech stránkách mnohem skromnější než ta dnešní. Ale babička říká, že dostala dobrý základ do života. Kázeň a výuka byla tehdy přísnější a stupeň vážnosti učitelů větší.